

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 19 września 2019 roku, Sygn. akt XVIII C 811/19, Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi:

1. zasądził od M. T. na rzecz (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w B. kwotę 3.307,39 zł z maksymalnymi odsetkami za opóźnienie od dnia 17 sierpnia 2018 roku do dnia zapłaty;
2. oddalił powództwo w pozostałej części;
3. nie obciążył pozwanej kosztami procesu.

Apelację od powyższego wyroku wniosła pozwana, zaskarżając go w zakresie zasądzającym na rzecz powoda kwotę 3.307,39 zł z maksymalnymi odsetkami za opóźnienie od dnia 17 sierpnia 2018 roku do dnia zapłaty. Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła naruszenie:

- art. 6 k.c. w związku z art. 232 k.p.c. przez niezasadne przyjęcie, że powódka wykazała zasadność dochodzonego roszczenia, mimo że przeprowadzone postępowanie nie dawało podstaw do uznania roszczenia za uzasadnione tak co do zasady, jak i co do wysokości z uwagi na niewykazanie, iż suma wekslowa odpowiada kwocie zobowiązania ze stosunku podstawowego,

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów i przyjęcie, iż zgromadzony w sprawie materiał dowodowy potwierdza, że kwota pożyczki wraz z jej kosztami została postawiona w stan pełnej wymagalności, a więc suma wekslowa stanowiąca kwotę niespłaconych rat pożyczki została wypełniona zgodnie z deklaracją wekslową, tymczasem na dzień wypełnienia weksla (pismo z dnia 17 lipca 2018 r.) wpisana suma wekslowa nie była zobowiązaniem wymagalnym, gdyż po pierwsze załączone przez powódkę potwierdzenia nie dowodzą faktu doręczenia pozwanej wezwania do zapłaty z dnia 18 czerwca 2018 r., w załączonej kopii książki nadawczej przy nazwisku pozwanej nie wskazano numeru przesyłki, wobec powyższego przypadkowy numer na wydruku śledzenia przesyłki nie wykazuje faktu doręczenia w/w wezwania, a co za tym idzie wykazania daty upływu 7.dniowego terminu do zapłaty, a w konsekwencji uzyskania uprawnienia wypełnienia weksla czy też wypowiedzenia umowy pożyczki (postanowienie 8.1 pkt a oraz 8.2 umowy pożyczki, deklaracja wekslowa pkt. a)); po drugie, niezależnie od powyższego zgodnie z w/w wezwaniem pozwana popadła w opóźnienie w zapłacie rat pożyczki jedynie co do kwoty 330 zł, pozostałe zaś raty na dzień wypełnienia weksla nie były wymagalne, bowiem nawet przy przyjęciu skutecznego doręczenia wypowiedzenia umowy pożyczki w dniu 24 sierpnia 2018 r. (okoliczność podana przez powoda), wypełnienie weksla na sumę opiewającą na kwotę wszystkich niespłaconych rat było przedwczesne, nie stanowiła ona bowiem zobowiązania wymagalnego.

- art. 10 Prawa wekslowego w zw. z art. 65 § 2 k.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu przez Sąd, iż weksel został wypełniony w sposób prawidłowy i zgodnie z deklaracją wekslową, podczas gdy przedmiotowy weksel został wypełniony wbrew deklaracji wekslowej i umowie pożyczki, a co za tym idzie, nie powinien on stanowić o zasadności dochodzonego roszczenia.

W świetle tak postawionych zarzutów skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie od strony pozwanej zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja nie jest zasadna i jako taka podlega oddaleniu.

W pierwszej kolejności wyjaśnienia wymaga, że niniejsza sprawa była rozpoznawana w postępowaniu uproszczonym. Zgodnie z art. 505⁹ § 1¹ k.p.c. w postępowaniu uproszczonym apelację można oprzeć tylko na zarzutach naruszenia prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie lub naruszenia przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć wpływ na wynik sprawy. Natomiast stosownie do art. 505¹³ § 2 k.p.c. jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

W kontekście powyższego, wskazać trzeba, że zarzuty naruszenia art. 232 k.p.c. i art. 6 k.c. nie były uzasadnione.

Wyjaśnić należy, że art. 232 k.p.c. jest adresowany do stron postępowania, gdyż określa ich obowiązki w zakresie wykazywania faktów, z których wywodzą skutki prawne. Przepisu tego Sąd Rejonowy nie mógł zatem naruszyć w sposób i w formie zarzucanej przez skarżącego. Przepis ten nie stanowi podstawy wyrokowania sądu i z tego względu nie może mieć wpływu na poprawność wydanego przez sąd rozstrzygnięcia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2008 r., I CSK 426/07). Adresatem komentowanej normy są strony, a nie sąd, co oznacza, że to strony obowiązane są przedstawiać dowody, a sąd nie jest władny tego obowiązku wymuszać. Nie może również, co do zasady zastępować stron w jego wypełnieniu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2007 r., II CSK 293/07).

Przepis art. 232 k.p.c., podobnie jak art. 6 k.c., rozstrzyga o ciężarze dowodu wskazując, kogo obciążają skutki niewypełnienia obowiązku udowodnienia istnienia prawa. Do ich naruszenia dochodzi wtedy, gdy sąd orzekający przypisuje obowiązek dowodowy innej stronie, niż ta, która z określonego faktu wywodzi skutki prawne. Natomiast wbrew odmiennemu stanowisku wyrażonemu w apelacji poza dyspozycją tego przepisu pozostaje ocena, czy strona, na której spoczywa obowiązek dowodowy w należyty sposób się z niego wywiązała. Tego rodzaju uchybienia mogą być zwalczane wyłącznie za pomocą zarzutów naruszenia prawa procesowego.

W tym miejscu podkreślenia wymaga, że Sąd I instancji poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, które Sąd Okręgowy przyjmuje za własne. Zauważyć bowiem trzeba, że mimo iż skarżąca formułuje zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., to w istocie ustaleń faktycznych nie kwestionuje. Kwestia oceny tego, czy kwota dochodzona pozwem była wymagalna, poprzez co też czy wypowiedzenie umowy było skuteczne nie przynależy bowiem do sfery faktów, lecz do sfery prawnej, gdyż jest wnioskiem prawnym, który Sąd I instancji wyciągnął na tle dokonanych ustaleń. Tego rodzaju twierdzenie nie uzasadnia więc zarzutu wadliwej oceny zgromadzonego materiału i naruszenia przepisów prawa procesowego, tylko może stanowić uzasadnienie zarzutu naruszenia przepisów prawa materialnego. Zarzuty takie zostały zresztą przez skarżącą wyartykułowane. W tych okolicznościach dalsze rozważania dotyczyć będą podstawy prawnej zaskarżonego rozstrzygnięcia i formułowanych w tym względzie zarzutów apelacji, w szczególności odnoszących się do kwestii skuteczności wypowiedzenia umowy dokonanego przez powódkę, w konsekwencji wymagalności dochodzonej w pozwie należności.

I tak, w ocenie Sądu Okręgowego, wbrew stanowisku pozwanej, zarzuty dotyczące naruszenia prawa materialnego w tym względzie są nieuzasadnione. Nie sposób przyjąć, że wobec braku numeru przesyłki przy danych osobowych pozwanej w załączonej kopii książki nadawczej, załączony do akt wydruk śledzenia przesyłki, zawierający wyłącznie numer przesyłki, nie wykazuje faktu doręczenia wezwania do zapłaty, a co za tym idzie wykazania daty upływu 7-dniowego terminu do zapłaty, kolejno wypowiedzenia umowy pożyczki, a w konsekwencji uzyskania uprawnienia wypełnienia weksla. Naklejanie w książce nadawczej kodów kreskowych wyłącznie w pierwszej i ostatniej rubryce, jest powszechną praktyką, stosowaną przez podmioty wysyłające przesyłki pocztowe w hurcie. Powołane okoliczności, wobec faktu, że organy państwowe mają na co dzień do czynienia z przesyłkami pocztowymi, są znane sądom z urzędu. Wobec powyższego, znajdująca się w aktach sprawy książka nadawcza, wraz z wydrukiem śledzenia przesyłek oraz wezwaniem do zapłaty i wypowiedzeniem umowy pożyczki, była wystarczającym dowodem nadania pocztą tych pism do pozwanej.

Dowód nadania przesyłki rejestrowanej nie zawsze wystarcza do udowodnienia jej doręczenia, jednak także samo zaprzeczenie faktowi doręczenia nie wystarcza do obalenia tego dowodu. Przedstawienie dowodu w postaci nadania

przesyłki kreuje domniemanie jej skutecznego doręczenia, przy czym domniemanie to może być przez adresata obalone przez wykazanie, że nie miał możliwości zapoznania się z zawartym w niej oświadczeniem woli. W efekcie, w przypadku przedstawienia dowodu nadania, ciężar dowodu w zakresie braku skutecznego doręczenia obciąża adresata (por. wyrok SN z 17 marca 2010 r., II CSK 454/09, OSNC 2010, Nr 10, poz. 142). W okolicznościach niniejszej sprawy, apelująca, poza twierdzeniem nieotrzymania ww. przesyłek, faktu tego nie wykazała. Sam brak potwierdzenia odbioru nie oznacza, że przesyłka nie została doręczona. Przesyłka rejestrowana bowiem, nieodebrana w terminie odbioru, zwracana jest nadawcy, co nie miało miejsca w niniejszej sprawie. Jeżeli zatem powód, jako nadawca przesyłki rejestrowanej uiścił opłatę, otrzymał potwierdzenie nadania, a operator nie zwrócił mu tej przesyłki, można uznać, wbrew stanowisku pozwanej, że została jej skutecznie doręczona.

Zgodnie z umową pożyczki, w sytuacji zaistnienia zwłoki w zapłacie dwóch rat pożyczki, powód był uprawniony wezwać pozwaną do ich zapłaty w określonym terminie, a po bezskutecznym upływie, mógł wypowiedzieć umowę pożyczki w całości. W tej sytuacji wypowiedzenie umowy pożyczki miało ten skutek, iż czyniło wszystkie należności z niej wynikające wymagalnymi po bezskutecznym upływie terminu określonego do wykupu weksła. Wobec tego zarzut braku wymagalności wszystkich rat i w konsekwencji przedwczesności wypełnienia weksła na sumę opiewającą na kwotę wszystkich niespłaconych rat jest niezasadny.

Z tych wszystkich względów Sąd Okręgowy uznał, iż apelacja nie zawiera uzasadnionych zarzutów mogących podważyć stanowisko Sądu Rejonowego, a tym samym jako bezzasadna podlega oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Sąd Okręgowy, stosując dyspozycję art. 102 k.p.c., nie obciążył pozwanej kosztami postępowania apelacyjnego z tych samych względów, którymi kierował się Sąd Rejonowy.